

Kondina 26/4 11 000 Beograd Srbija
tel. 011 323 1547 011 337 4018
011 337 3048 fax. 011 337 3011
web: labris.org.rs e-mail: labris@labris.org.rs

17. Maj, Međunarodni dan protiv homofobije

Za Međunarodni dan protiv homofobije proglašen je 17. Maj, dan kada je 1990. godine Svetska zdravstvena organizacija skinula homoseksualnost sa liste mentalnih bolesti. Podsećamo da je Srpsko lekarsko društvo tek 14. maja 2008. godine konačno priznalo da homoseksualnost nije bolest, nakon 18 godina nakon proglašenja odluke Svetske zdravstvene organizacije o skidanju homoseksualnosti sa Međunarodne klasifikacije oboljenja (ICD-10).

Srbija u poslednje dve decenije prolazi kroz duboku društvenu krizu koja se reflektuje u gotovo svim oblastima društvenog života. Proces razaranja društvenog sistema je praćen porastom diskriminativnih praksi prema marginalizovanim društvenim grupama, kao i dominantnim homofobičnim diskursom u kojem je istopolna ljubav polje zabrane i tabua. Lezbejke, gejevi, biseksualne i transrodne osobe predstavljaju objekte mržnje, nasilja i otvorene diskriminacije i žive pod stalnim pritiskom. Razlozi leže u čvrsto ukorenjenim predrasudama, tradicionalizmu, iracionalnom strahu prema svemu što je drugačije, te porastu desničarskih grupa i uticaju pravoslavne crkve.

Iako je Republika Srbija, ustrojena kao građanska demokratija u kojoj postoje formalno proklamovana univerzalna prava u vidu Ustava i pojedinih zakona, manjinske grupe još uvijek nemaju jednak tretman u našem društvu. Ekstremni primer je primitivno i brutalno nasilje koje se dogodilo na prvom javnom skupu LGBT osoba, Paradi ponosa održanoj u Beogradu juna 2001. godine, kao i zabranjena Povorka ponosa u septembru 2009. godine.

Treba dodati da je Srbija poslednja zemlja na Balkanu u kojoj je tek 2009. godine izglasan Zakon o zabrani diskriminacije, kao prvi pravni akt koji nedvosmisleno afirmiše prava seksualnih manjina i štiti prava LGBT populacije, te zabranjuju svaki vid diskriminacije prema njima.

No, postojanje pravne regulative, nije garancija slobodnog i demokratskog društva, jer “prava imaju jedino smisla ako su javna, dostupna, prisutna u oblikovanju svakodnevice” (Slapšak, 2009). Suštinske političke promene i reforme društva dolaze tek sa političkom kulturom koja poštuje i razumeva pravo na različitost.

Jelena Višnjić